

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу Шлапко Лесі Володимирівни «Архітектурно-містобудівні принципи формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури зі спеціальності 18.00.01 – Теорія архітектури.

Реставрація пам'яток архітектури.

Детальний аналіз дисертації Шлапко Лесі Володимирівни «Архітектурно-містобудівні принципи формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів» дозволяє сформулювати наступні узагальнені висновки щодо актуальності, ступеня обґрунтованості основних наукових положень, висновків, рекомендацій, достовірності, наукової новизни, практичного значення, а також загальної оцінки роботи.

Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Дослідження ринкових комплексів тривалий час є предметом наукового аналізу. Однак у вітчизняній теорії архітектури принципи формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів не отримали належної уваги. Слід відзначити зацікавленість Л.В. Шлапко у виборі теми і зверненні до дослідження проблем оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів. Роль оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів набирає у сучасному розвитку українських міст нових форм, переструктурує товарне виробництво, тощо. Ми все частіше можемо спостерігати, як нерозвиненість інфраструктури оптово-роздрібних ринків перешкоджає покращенню економічного стану та інтеграції до європейської системи торгівлі.

Викладені аргументи переконують в актуальності та своєчасності дисертаційного дослідження Л.В. Шлапко., предметом якого обрано «архітектурно-містобудівні принципи формування оптово-роздрібних

продовольчих ринкових комплексів», а територіальні межі зосереджені на Полтавській області. (С.10).

Наукова новизна одержаних результатів

Оцінюючи найважливіші досягнення дисертації, варто зазначити наступні результати дослідження, що мають вагому наукову новизну.

Перше, заслуговує наукової уваги розроблені авторкою структурно-функціональні моделі оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів на різних містобудівних рівнях.

Друге, цінними є розроблені принципи й алгоритм архітектурно-містобудівного формування оптових та оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів.

Третє, цінним в практичному аспекті є доповнення до складу основних функціональних зон оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів.

Четверте, цінним з теоретичних позицій є уточнення класифікації оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів.

П'яте, на основі запропонованого автором алгоритму виявлено макросистемні фактори, які впливають на розташування й формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів.

Вважаю, що наукова новизна одержаних результатів сформульована логічно і закономірно, а кількість її складових та кваліфікаційні ознаки відповідають нормативним вимогам.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і

рекомендацій, сформульованих у дисертації

Докладне ознайомлення з текстом дисертації Л.В. Шлапко дає підстави стверджувати, що розроблені дисертанткою архітектурно-містобудівні принципи формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів відзначаються ґрунтовністю дослідження. Робота є структурована і логічно викладена.

В дисертації використано досвід формування та багаторічного функціонування ринкових комплексів у Англії, Німеччині, Іспанії, Франції та Італії.

Слід відзначити обґрунтованість дисертаційних висновків, які базуються на системних натурних дослідженнях, емпіричних методах дослідження, спеціальних методах: синтез, індукція та дедукція, метод типологічного аналізу, моделювання, та спеціальних теоретичних методах: нормативний, програмно-цільовий, балансовий, метод імітаційного моделювання.

Слід відзначити сконструйований авторкою алгоритм архітектурно-містобудівного формування мережі оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів, який ґрунтується на аналізі інформативної бази для практичної реалізації моделі, номенклатурі типів продовольчих ринкових комплексів і виявленні принципової архітектурно-планувальної схеми продовольчих ринкових комплексів на різних ієрархічних рівнях.

Джерельна база роботи включає вітчизняні та закордонні позиції яких загалом нараховується 212. Аналіз статистичних даних розвитку ринків у Авіньйоні, Лілі, Ліоні, Бельсько-Бялій, Ельблонзі, Катовіцах, Любліні та інших, свідчать про ґрунтовне опрацювання принципів формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів, і високий рівень наукової підготовки дисертантки.

Практичне значення результатів досліджень

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані в практичному проектуванні оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів. Розроблені архітектурно-містобудівні принципи сприятимуть підвищенню рентабельності виробництва та торгівлі в оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексах. Результати роботи були впроваджені під час розробки проекту «Торгівельно-ринкового комплексу на вул. Київській, 43/54 у смт Градизьк Глобинського району Полтавської області» (2011 р.), «Реконструкції торговельно-сервісного центру з офісними приміщеннями на вул.Зіньківській, 6-б у м. Полтава під багатофункціональний комплекс» (2012 р.).

Аналіз змісту та завершеності дисертації

У вступі ґрунтовно викладено актуальність теми, науково сформульовано мету, яка відповідає обраній темі, та розкрита у завданнях,

викладено об'єкт та предмет дослідження, публікації та апробацію наукових розробок. Логічно окреслено систему використаних в роботі дослідницьких методів.

У першому розділі **«Аналіз передумов виникнення, розвитку і функціонування вітчизняних та зарубіжних продовольчих ринкових комплексів»** проаналізовано закордонний досвід та актуальний стан українських продовольчих ринків. Відтак було виділено «вісім основних функціональних зон, об'єднаних одним технологічним процесом - торгівельно-виставкова, складська, вантажно-розвантажувальна, адміністративна, рекреаційна, технічна, виробнича та зона утилізації». (С. 61)

У другому розділі роботи **«Науково-методичні передумови формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів»** зафіксовано хронологічну модель формування теорій розташування виробництва та шляхів збуту продукції. Автор зазначає, що «при формуванні мережі оптових та оптово-роздрібних ринкових комплексів повинні враховуватися такі системні принципи:

- принцип створення системи послідовними етапами;
- принцип поєднання ресурсів та інших характеристик розробленої системи;
- принцип перевірки відсутності конфліктів між цілями завданнями окремих підсистем всієї системи. (С. 87-88)

Цінним є запропонована авторкою матриця аналізу задач проектування продовольчого ринкового комплексу. (С. 94) В підсумку розділу зазначено, що «оптові продовольчі ринкові комплекси, переважно, вирішуватимуть питання пов'язані з продовольчим забезпеченням регіонів, незалежно від того, чи в даному регіоні тільки споживають певну продукцію, чи тільки реалізують її. (С. 98)

У третьому розділі **«Формування архітектурно-містобудівної структури оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів»** виявлено зовнішні та внутрішні фактори містобудівного, техніко-екологічного й соціально-економічного походження, які безпосередньо впливають на вибір

місця розташування оптових та оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів. Також проаналізовано залежність функціонального зонування ринкового комплексу від потреби в товарах населення, яке обслуговується, оскільки оптові та оптово-роздрібні продовольчі ринкові комплекси мають багатофункціональне призначення й різне функціональне зонування. Слід відзначити запропоновану авторкою модель класифікації композиційних прийомів планувальної організації продовольчого ринкового комплексу. (С. 126)

У четвертому розділі «**Рекомендації щодо архітектурно-містобудівного формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів**» розкрито принципи моделювання розрахунку кількості та оптимальних місць розміщення оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів в Полтавській області, подано концептуальну модель мережі продовольчих ринкових комплексів. Слід відзначити запропоновані авторкою варіанти функціонально-планувальних моделей продовольчих ринкових комплексів з кількома торговими модулями. (С. 167) Відповідно до особливостей Полтавського регіону було визначено 7 основних принципів: ефективність, ієрархічність, релевантність, інтегративність, збалансованість, безперервність, гнучкість. (С. 170-171)

Завершується робота розгорнутими і логічними висновками на 9 позицій, які узагальнюють зміст роботи. В результаті аналізу основної частини дисертації, можна констатувати, що в ході виконання дослідження була досягнута мета роботи, а дисертація є завершеною науковою кваліфікаційною працею.

Повнота викладення наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації в опублікованих працях

Основні положення та висновки дисертаційної роботи викладено у семи статтях опублікованих у наукових фахових виданнях України; одна стаття опублікована в іноземному науковому виданні; три праці опубліковані в збірниках тез наукових міжнародних конференцій.

Кількість публікацій, обсяг, якість, повнота висвітлення результатів та

розкриття змісту дисертації відповідає вимогам ДАК України та «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника». Зазначені публікації повною мірою висвітлюють основні наукові положення дисертації.

Основні положення дисертації апробовані на наукових чотирьох міжнародних, двох всеукраїнських конференціях та двох науково-практичних конференціях ПолтНТУ. Вважаю, що дисертація пройшла належну апробацію, є самостійною і завершеною науковою працею.

Відповідність змісту автореферату основним положенням дисертації

Ознайомлення з текстом автореферату дисертації дає підстави стверджувати, що за структурою та змістом він відповідає вимогам, що ставляться МОН України. У тексті автореферату відображено основні положення, зміст, результати і висновки здійсненого Лесею Володимирівною Шлапко дисертаційного дослідження. Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертації.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

1. Науково цінним є проведений авторкою порівняльний аналіз оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів за межами України. Однак вважаю, що робота значно б виграла, якби авторка доповнила дослідження аналізом архітектурно-містобудівельних вирішень ринкових комплексів збудованих в українських містах наприкінці XIX – першій половині XX століття.

2. У дисертаційній роботі авторка пропонує класифікацію оптових та оптово-роздрібних ринкових комплексів за видом розподілу продукції, за асортиментом продукції, за місцем розташування, за ієрархічною структурою. Натомість в запропонованій моделі не розглянуто ринкові комплекси з широким, вузьким чи обмеженим асортиментом.

3. Дисертаційна робота охоплює кількісні та якісні дослідження, проте в роботі не зовсім переконливо доведено, що Полтавська область відіграє значну

роль у структурі транспортного комплексу України. Відтак при будівництві оптових та оптово-роздрібних ринкових комплексів більше ніж у трьох містах виникне проблема перевантаження існуючої та додаткового розвитку транспортної мережі.

4. В дисертаційній роботі варто було б докладніше опрацювати рекомендації щодо розташування та функціонально-просторового вирішення мережі локальних і універсальних ринкових комплексів в Пирятині, Лубнах, Гадячі, Миргороді, Оржиці.

5. В дисертаційній роботі варто було б докладніше опрацювати рекомендації щодо об'ємно-просторового вирішення оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів із врахуванням гуманізації урбаністичного та навколишнього природного середовища міст Полтавської області.

Натомість, висловлені зауваження не ставлять під сумнів отримані наукові результати та можуть бути враховані авторкою у подальшій науковій та практичній діяльності.

Загальний висновок

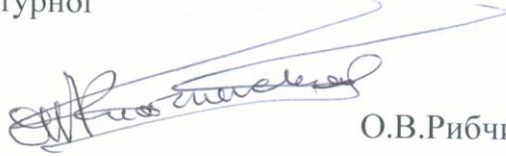
Дисертаційна робота на тему «Архітектурно-містобудівні принципи формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів» виконана вперше і поглиблює існуючі знання теорії архітектури. Дисертація є завершеною і самостійно виконаною науковою працею, в якій отримані нові цінні результати, що вирішують важливу наукову проблему архітектурно-містобудівельного формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів.

Вважаю, що дисертаційна робота на тему «Архітектурно-містобудівні принципи формування оптово-роздрібних продовольчих ринкових комплексів», представлена на здобуття наукового ступеня кандидата архітектури, відповідає вимогам пунктів 11, 12, 13, «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 року, а її

авторка – Шлапко Леся Володимирівна – заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата архітектури за спеціальністю 18.00.01 – Теорія архітектури. Реставрація пам'яток архітектури.

Офіційний опонент:

Кандидат архітектури, доцент,
кафедри Реставрація архітектурної
та мистецької спадщини,
Національного університету
«Львівська політехніка»

О.В.Рибчинський

підпис кандидата архітектури, доцента О.В. Рибчинського засвідчую
вчений секретар Національного університету «Львівська політехніка»,
проф. _____ Р. В. Брилинський

